

دکتر هادی محمدی
دبیر ویژه‌نامه اطلس ایرانی

نمایش اقتدار در میان مرزهای ناتو

داد ایران امروز و توانمندی‌های نظامی‌اش در حوزه دریایی حرف‌های بسیاری برای گفتن دارند و این می‌تواند با توجه به رفع تحریم‌های تسلیحاتی از مهرماه سال گذشته، مشتریان شناورهای ایرانی را نیز به خود جلب نماید.

زمانی پتر کبیر برای دست‌یابی به آب‌های گرم، به ایران چشم داشت و روزگاری در دوران ضعف حکومت‌ها در ایران، در جنگ‌های متعدد با روسیه، ماقسمت‌هایی از خاک خود را از دست دادیم اما امروز آن دشمنی دیرینه و قدیمی به همکاری در راهبردی‌ترین بخش خود که همکاری نظامیست، بدل شده و حالا ایران نه برای جنگ و تهدید که برای اعلام دوستی و همکاری به مهم‌ترین بندر روسیه که به‌دستور شخص پتر کبیر ساخته شده می‌رود و در مهم‌ترین برنامه نظامی-دریایی این کشور شرکت می‌کند، آن هم با دعوت و خواست رسمی روسیه و در حضور بالاترین مقام این کشور، ولادیمیر پوتین. این همکاری و این حضور قطعاً برای دشمنان مشترک ۲ کشور و ملت، پیام‌های ناخوشایند و مایوس‌کننده‌ای دارد و در عین حال می‌تواند زمینه همکاری‌های مشترک را بین تهران و مسکو، در راستای منافع مشترک، بیش از گذشته هموار سازد.

ویژه‌نامه «اطلس ایرانی» که به مناسبت بازگشت غرور آفرین ناوگروه مکران از ماموریت اقیانوس اطلس تولید و تدوین شده، کوشیده تا با بررسی‌های علمی و تخصصی این اقدام مهم بویژه در حوزه دستاوردهای غیرنظامی‌اش و همچنین در گفت‌وگو با فرماندهان ارشد و مربوط به این عملیات از جمله فرماندهان ناوگروه مکران، به‌صورت اجمالی گوشه‌هایی از این دریانوردی تاریخی را که به‌نوعی باز شدن دروازه‌های اطلس به روی ایرانیان است به تصویر بکشد. این ویژه‌نامه با همه نقص‌هایش پیشکش می‌شود به شهادای نیروی دریایی در دفاع مقدس، به همه تلاشگران فنی نیروی دریایی ارتش و صنعت دفاعی که توانستند ابزار و تجهیزات این اقدام را در داخل مهیا سازند، به فرماندهان و طراحان این عملیات که نشان دادند ایران و ایرانی به هر چه بخواهد خواهد رسید و از هیچ قدرت زمینی و آسمانی و آبی و آتش و آتش‌افشان و سربازان شجاع این ناوگروه که سختی دریای سخت و دوری از عزیزانشان را برای اقتدارآفرینی ایران عزیز به جان خریدند. همچنین لازم است به رسم ادب، سپاسی خالصانه‌ای داشته باشیم از امیر دریادار ایرانی، فرمانده محترم نیروی دریایی ارتش و امیر دریادار خانزادی فرمانده سابق ناداجا که همکاری همه‌جانبه‌ای را با موسسه فرهنگی خراسان برای تدوین ویژه‌نامه «اطلس ایرانی» مبذول داشتند و تشکر ویژه از دوستان عزیزمان در اداره عقیدتی-سیاسی نیروی دریایی ارتش که با جدیت و توان بالا ما را در تدوین این ویژه‌نامه یاری کردند.

بررسی مسیر طولانی دریانوردی تاریخی که از تنگه هرمز در خلیج فارس شروع شد و با عبور از دریای عمان، دریای عرب، اقیانوس هند شمالی و جنوبی، گذر از دماغه امیدنیک در آفریقای جنوبی، سپس اقیانوس اطلس جنوبی و شمالی، دریای مانس میان انگلیس و فرانسه، دریای بالتیک در منطقه اسکاندیناوی و سرانجام خلیج فنلاند به سن پترزبورگ رسید و از مسیر دریای مدیترانه و کانال سوئز و دریای سرخ به میهن اسلامی بازگشت، بیانگر این مطلب است که ایران در حوزه ساخت شناورهای نظامی به چنان سطح بالایی از فناوری رسیده که می‌تواند هم یک شناور با تناژ بسیار سنگین همچون ناویندر مکران (۱۲۰ هزار تنی) و همچنین ناوشکن محافظ سهند با تناژ پایین (۱۳۰۰ تن) را به سلامت در بدترین فصل سال دریانوردی در اقیانوس اطلس راهی چنین ماموریت سختی کند و هم با بیش از ۴ ماه دریانوردی بدون پهلوگیری به سلامت برگردد. این که در این ماموریت یک ناوشکن کاملاً ایرانی به نام سهند و یک ناویندر که توسط نیروهای متخصص داخلی تجهیز و تغییر کاربری داده شده به نام مکران حضور داشتند، می‌تواند برای آینده کشتی‌سازی و کشتی‌رانی در کشور نیز بسیار موثر باشد و مستندسازی تجربیات این دریانوردی بی‌سابقه، بی‌شک برای نسل‌های آینده راهگشا خواهد بود. از سوی دیگر حضور نیروی دریایی ایران در مناطقی همچون شرق اقیانوس اطلس و دریای مانس و دریای بالتیک که حیاط خلوت غرب و ناتو محسوب شده و تحمل دیگر شناورهای رزمی برایشان سخت و غیرقابل قبول است، نشان از اقتدار و اعتماد به نفس بالای نیروهای ایرانی دارد و پیام‌های مهمی را به رقبای مادر منطقه و فرمانطقه ارسال می‌کند. همچنین این مسیر یک آب‌راه قدیمی برای ارسال محموله‌های تجاری ما بویژه نفت ایران به کشورهای دیگر و دریافت کالاست و بخصوص قبل از تحریم‌ها، حضور کشتی‌های تجاری ما در این مسیر مورد توجه بوده است. توانمندی نیروی نظامی ایران برای حرکت در مسیر مذکور و تامین امنیت کشتی‌های تجاری ما هم از مسائلی است که نباید فراموش شود. یادمان نرود سال گذشته در حین ارسال چند نفتکش ایرانی به ونزوئلا، این نفتکش‌ها مورد تهدید و آزار نیروهای آمریکایی قرار گرفتند و همین موضوع می‌تواند توجیه مناسبی برای اسکورت کشتی‌های تجاری ما در مسیر اقیانوس اطلس به حساب آید. نکته دیگر، جوان بودن این ۲ شناور است. یکی از معضلات همیشگی ما در حوزه تجهیزات نظامی، مسن بودن آن‌ها به سبب تحریم‌های ۴۰ ساله علیه نیروهای مسلح ایران است. ناوشکن سهند با ۳۰ سال و ناویندر مکران با کمتر از یک سال عمر عملیاتی ثابت کردند که ایران می‌تواند از این پس بر روی ساخته‌های خود به نحوی مطلوب و در بالاترین سطح حساب کند. دریانوردی طولانی این ناوگروه بدون مشکل بزرگ فنی، نشان